

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.
Naročnina velja za Avstro-Ogrsko: za celo leto 3 krone, za pol in četr leta razmerno; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne stevilke se prodajajo po 6 vin.

Uredništvo in upravnost se nahajata v Ptiju, gledalisko poslopje štev. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubil!

Kmečki stan, srečen stan!

Stev. 47.

V Ptiju v nedeljo dne 24. novembra 1907.

VIII. letnik.

Mi gremo naprej...

Naš urednik je pravzaprav najrevnejši človek na svetu. Brez šale, — kajti pečati se mora s slavnoznameno, vsaki dan se spreminjačo „slovensko politiko...“ To ni tako lahko, kajti politiziranje je težko delo, ako ni gotovih političnih strank, ako menjajo voditelji prvaštva svoje „prepričanje“ kakor umazano srajco. Evo dokaze, da je tako!

Poglejmo najprve Koroško! Pred volilnim bojem za državni zbor je agitiral Brejc-Podgorčev „Mir“ proti udeležbi na „katoliškem zboru“. Podpirali so ga v tej agitaciji kranjski liberalci. Potem so se voditelji „Mirove“ stranke kranjskim kaplanom in člindranemu dr. Šusteriču pokorili in kranjski liberalci delajo zdaj proti „Mиру“ ter izdajajo celo svoj lastni list pod hanskim imenom „Korošec“.

In na Štajerskem? Ista slika! Novopečeno „narodno stranko“ so ustanovili pod pretvezo, da hočejo z njo klerikalnega zmaja ubiti. Z istimi besedami kakor mi so stopili celjski prvaški dohtarji v volilni boju in z našimi glasovi sta bila izvoljena Ježovnik ter Roblek. V državnem zboru pa sta stopila Roblek ter Ježovnik v „Jugoslovansko zvezo“, v kateri sedi cela vrsta klerikalnih farjev. Večina njunih predlogov se je tikala uradnikov in Ježovnik je na glavnem zboru „narodne stranke“ sam priznal, da je glavno vprašanje za pravake „uradniško vprašanje“.

Istotako smešno sliko kaže n. p. celjski listič „Domovina“. V začetku je bil klerikal in je napadal vse, kar ni trobilo v črni rog Štajerske kaplanokratije. Potem zopet je priporočala „Domovina“, naj se duhovnikom v obraz pljune. In ko je zopet par tednov klerikalstvo trobila, postala je nakrat odločno „narodna“ in „liberalna“. Kaj naj rečemo o listu, ki je vsaki teden drugega prepričanja? Takšni list ne zaslubi drugega imena, kakor človek, ki proda svoje prepričanje za pečeni krompir...

In klerikalci? Te ljudi izpoznavata ljudstvo

z vsakim dnevom bolje. Najprve so bili zastopniki vseh slojev ljudstva; potem so postali nákrat „kmetski zvezari“. Ali to klerikalno „kmetsko prepričanje“ jim ni branilo, da so se pokorili vladini komandi in da se zavzamejo za nagodbeni načrt, ki je kmetijstvu v največjo škodo. Za kmeta pravijo da so, — za kmeta bodejo klerikalci toliko časa, da vloga kmet ne izkravai na križu trpljenja...

Ali se naj take stranke resnim smatra? Ali ni škandal, ako se dela politiko edino v to svrhu, da bi postal recimo dr. Sušteršič minister? Ali ni škandal, ako se dela politiko edino za to, da bi se Plojev vpliv varoval, ki je sicer v zadnjem času zaradi zadeve z onim otrokom izginil? Ali ni škandal, ako se pita ljudstvo s kamenjem, ko zahteva kruha?... Res žalostno je, da imamo še toliko nezavednega ljudstva, ki veruje praznim besedam in se da zaslepiti od lažnih širokoustnežev...

Ali mi gremo naprej! Z vsakim dnevom se poveča število naših somišljenikov na Štajerskem in Koroškem. Z vsakim dnevom je število naših naročnikov večje. Z vsakim dnevom pridobimo kakšni občinski zastop. Z vsakim dnevom vložijo pametni starši zopet novo prošnjo za nemški podak. Z vsakim dnevom se zgradi nove nemške šole. Mi gremo naprej, kajti — brez praznih besed, brez neumestnih obljub nam je mogoče, ljudstvu resnično pomagati.

Resnično pomagati! Mi ne prinašamo dvoježičnih pečatov in zboljšanja duhovniških plač. Ali mi povečujemo vpliv našega ljudstva, kajti za nami stoji večina odločnih nemških poslancev, ki imajo moč, da prisilijo vlado, da se zavzemeta za naše potrebe. Kaj so prinesli Korošec, Pišek, Roblek, Benkovič, Ježovnik s tutti quanti domu? Strankarski preprič, pod katerim trpi sleherno gospodarsko delo. Za „jugoslovenskega ministra“ se jim gre, za „trgovske akademije“ v Ljubljani se zavzemajo, za prvaške

misil je, da bode pač čas, ki napravi vsacega človeka milejšega, vsa nasprotja odstranil.

Resnično je minulo tudi nekaj let, brez da bi se med sovražnima kmetoma kaj pripetilo. Zagorjan je ponehal celo s psovanjem in župnik je pričel zopet upati. Še enkrat je hotel poizkusiti, ali tokrat ne naravnost. Hotel je spoprijazniti najprve otroke sovražnih kmetov, da bi potem združil i oceta. Zato je naprosil župnik učitelja, naj priuči Toniju igranje z vijolino, Roziki pa petje. Velika čast je bila na koru peti in upalo se je, da bode postal Zagorjan milejši.

Ali tudi to pot se je župnik zaračunil. Sovražstvo Zagorjana ni spalo; bilo je le na straži, da bi v pripravnem trenutku na nasprotnika skočilo. Ko je Zagorjan čul, da je tudi Požurnikov Toni na koru opraviti imel, šel je v šolo in povedal, da njegova hčerka Rozika ne sme več na koru peti.

Učitelj ga je mirno poslušal; potem mu je položil roko na ramo in je rekel: »Zagorjan, poglej, zakaj pa naj jaz zaradi tega trpm, kar imaš ti s Požurnikom? Tvoja Rozika ima tako dobiti glas in posluh in jaz sploh ne vem, kje naj v našem malem kraju pevce dobim. Ako ti Roziki več peti ne pustiš, škoduješ le meni, ne pa Požurniku. Ta se bode še smejal, ako je njegov fant na koru, tvoja Rozika pa ne. Ali sem ti kdaj kaj storil, Zagorjan, da mi hočeš najboljšo pevko vzeti? Pojd, bodi pameten in premisli stvar še enkrat.«

In Zagorjan je stvar res premisil. Učitelj ga je na

uradnike se borijo, — gospodarsko delo pa puščijo nam!

Ponavljamo to še enkrat, vkljub temn, da ljudstvo vse to že davno ve in razume!

Zdaj pa prihaja zima, kmet se odpočije malo od najhujšega dela in ima vsaj toliko časa, da se izobražuje za trenutek. V tem času bomo prihajali med ljudstvo. Prijeli bomo shode, gospodarska predavanja, izdajali podnebne knjige, odpirali ljudstvu oči! Zaupniki v krajih, kjer bi imeli radi napredne shode, naj se obrnejo k nam. Priskrbili bomo vse!

Tako bodo ljudstvu polagoma lupine razočale pale, — tiste lupine, ki so mu jih pravki pritisnili, da ne bi videlo, kako je vloga, izstradano, zanemarjeno, lačno in zatirano... Tako bomo tudi v bodočnosti naprej korakali!

Politični pregled.

Zveza kmetskih poslancev v državni zboru, kateri pripadajo vsi od kmetov izvoljeni poslanci brez razlike narodnosti, obdržala je v navzočnosti 84 oseb sejo glede avstro-ogrskih nagodb. Novi klerikalni „poljedelski“ minister Ebenhoch se je izjavil za nagodbeni načrt. Ravno tako prvaški poslanec Povše. Napredni poslanec knez Auersperg pa je Povšeta ojstro napadel in nasprotoval nagodbi. Istotako sta se izjavila proti nagodbi poslanca Malik (ptujsko-lipniški okraj) in Kaiser. Končno se je sprejela rezolucija, ki obstoji iz 2 delov. V prvem delu se je izreklo, da nagodba sicer ne zadostuje popolnomo, da pa je vendar boljša od sedanjega stanja in je glasovalo za to 61 poslancev. V drugem delu rezolucije se je izrazilo upanje, da se bodo kmetijstvu temeljito pomagalo in so glasovali zato vši navzoči poslanci. Edinega nastopanja zveze kmetskih poslancev ni pričakovati, ker so klerikalci svoje prepričanje za par ministerskih sedežev prodali.

Kaj so dobili Madžaroni od pogodbe? Za par ministerskih sedežev so prodali klerikalci

pravem mestu prijel in z veseljem je to župniku naznani.

In pretekla so leta. Iz šolskih otrok so postali odrašeni ljudje in z veseljem je opazoval župnik, kako je rastla med Roziko in Tonetom ljubezen in vezala njuna srca. Morda bode le konec tega sovraštva, ki mu je napravilo toliko skrbi. Da bi le mlada dva dobro skupaj držala!

Isto si je misil Toni, ko ni prišel oče dotično nedeljo domu. Ali je oče morda že kaj opazil in hotel na ta način preprečiti, da bi Toni občeval s hčerkko sovražnika? No, to bi se mu ne posrečilo. S hudičem in s smrtno bi se zanjo boril in ako bi bilo treba, odpotoval bi z njo v tujino.

Takih sklepov pa ni bilo treba. Toni bi to izpoznał, ko bi vedel, kakšne misli je izrazil njegov oče o njegovih zvezi s Zagorjanovo hčerkko.

Hladnik je namreč Požurnika vprašal: »Ali si se s Zagorjanom že spoprijaznil?«

»Jaz?« vprašal je Požurnik začuden, »jaz ne vem nič. Kako pride do tega vprašanja?«

»No, no, misil sem si to, ker sem vidil že parkrat tvojega Toneta s Zagorjanovo Roziko.«

»Mojega fanta? Ti se pač motiš?« — »Se pač ne motim. Poznam ju kakor tebe in ako hočeš, pa ti pripeljem še pričo, namreč mojega fanta. Ta celo pravi,

Kadar gorè potujejo...

Povest od sovraštva in ljubezni.

Spisal Karl Bienenstein.

(2. nadaljevanje.)

Kar je Agata Roziki povedala, je bilo resnično. Požurniku ni šlo dobro, odkar je svojega prijatelja izdal. Vaščani niso smatrali lov na žival za greh, temveč za staro pravico in pustili mu čutiti, da zaničujejo njegovo dejanje. Ali pologoma se je vse pozabilo. Požurnik je postal najbogatejši kmet doline, od katerega se je vedno kaj potrebovalo; zato se ni hotel nikdo z njim preprati; Zagorjan pa je marsikaterega prijatelja od sebe spravil, ker je vsakega grdo oposoval, kdor je le eno besedico s Požurnikom izpregovoril.

»S takim lopovom se nič ne govori,« je divjal; »kdor mu še roko dà, je ravno tako slab kakor on in pljuni naj se mu v obraz.«

Požurnik je obžaloval to, kar je storil, z vsakim letom bolj. Rad bi podelil roko h spravi, ali Zagorjan je ostal vedno ednak, tudi takrat, ko ju je hotel župnik sprizazniti. Ja, ko mu je župnik po vseh dobrih brezuspešnih besedah z večno peklenko kaznijo grozil, zavplil je proti duhovniku: »Ako pride Požurnik v nebesa, potem ne maram jaz tja; in ako sprejme naš Bog take lopove, potem držim raje s hudičem.«

Napram takemu sovraštvo je bil župnik onemogel;

Drug natis kmetskega koledarja izide že ta teden!

vseh narodnosti svoje prepričanje. Isti črnuhi, ki so vedno vili, da moramo „proč od Ogrske“, postali so zdaj ponižni hlapci mešetarske naše vlade. Zdaj vpijejo, da je sedanjinačrt nagodbe izvrsten in da smo Avstriji napravili velikaški dobiček. Preglejmo celo zadevo! Kaj smo dobili? Avstrijski del kvote se je znižal za 2%, to je za letnih 4,800.000 krov; poleg tega se je odstranil transportni davek na Donavi, kar nam prinaša dobička za 350.000 krov. Skupno nam prinese torej nagodba nekaj čez 5 milijonov krov dobička. To je pač velikaška svota, kaj ne? Je veliko denarja, ali v razmerju z dobičkom Ogrske je to le malenkost. Ogori pridobijo namreč z novo pogodbo sledče svote:

1. Vsled nerazdeljenja colninskih	
dohodkov letno	K 30,000.000
2. Pri dominicalnem posojilu „	2,280 000
3. Pri konzumskih davkih „	500.000
4. Vsled oproščenja ogrske drž.	
rente od avstr. rentnega davka „	750.000
5. Pri blokni renti	2,000.000
skupno krov 35,530 000	

Torej premislimo: Avstrijskim narodom prinaša nagodbeni načrt nekaj čez 5 milijonov krov dobička, prevzetnim Madžaronom pa čez 35½ milijonov krov dobička. Nagodba naj bi veljala po načrtu do leta 1917; v tem desetletju bi dobili Madžaroni na avstrijske stroške okroglo 3.038 milijonov krov. Poleg tega dobijo še sledče: 1. Konzumni davek na ogrske moko v Dalmaciji se odstrani. 2. Promet ogrske živine v Avstriju postane svoboden. 3. Surtaksa na sladkor ostane vsaj deloma. 4. Skladišča ogrske moke na Avstrijskem ostanejo neobdačena. 5. Avstrijska zakonodaja glede žganja je vezana na ogrske želje. 6. Uresničenje ogrske želje glede železnic itd. Mi pa dobimo? 0000! Nič ne dobimo! In taki nagodbi, ki je naračnost izdajstva naših narodov, so se pokorili klerikalci vseh narodov. To pa samo zato, da je zamoglo par črnih kričačev ministarski frak običi. Madžaronom vse, nam pa nič! To je geslo novi pogodbi in zato se budem proti nje z vsemi močmi borili!

Visoke šole so postale zdaj predmet politiziranja v naši vlogi državi. Za nas kot kmetsko stranko ima ta cela stvar malo zanimanja, kajti naši sinovi pridejo pač malokedaj na visoko šolo. Ali omeniti moramo vendar ta boj! Peščica avstrijskih Italijanov zahteva svoje vnečilišče in sicer ravno v Trstu. Vpijejo sicer, da se jim gre edino za izobrazbo, ali semtretja se pozabijo in povejo tudi svoje skrivne iridentistične misli. „Abbasso Austria“ („proč z Avstrijo“) so italijanski študentje šele zadnjic v Gradcu vili, ko so z bokserji in železni palicami napadli nemško univerzo in javili slavnostno „kulturo“. Ti mladi izzivači hočejo gospodariti v vsej Avstriji in s prevzetnim klicom, da so „popolo romano“ (rimski narod) hočejo nasprotovati tistem nemškemu narodu, ki je to državo ustanovil, vzdržaval in branil. Tudi na univerzah v Pragi in na Dunaju je prišlo do hudi pretegov. Krivi so temu deloma klerikalni študentje, ki izvajajo napredno misleči dijake, deloma pa slovenski fantje, ki se družijo vedno z Italijani. Kdor pozna razmere v slovenskem dijaštvu, ta mora priznati, da bi bilo bolje, ako bi se fantje malo več učili in malo manj pijančevali. Kar se pa

da se imata ravno tako rada, kakor se stara dva soyražila.

Požurnik je položil težko svojo roko na ono soseda in rekel resno: „Ja to ti rečem: ne povej nikomur nicensar, da to Zagorjan ne izvè. Jaz ne verujem, da bi nehalo sovraštvo med nama, ali ako bi to mladina napravila, zahvalil bi Boga; svojemu fantu ne budem tega branil.“

Hladnik je obljudil, da bode molčal, ali kimal je z glavo. Medtem ko se je Hladnik še četrtnko vina kupil, šel je Požurnik domu.

Toni je očeta s precej neprijaznim obrazom sprejal, kar je tega na tihoma zabavalo.

„Prišel sem malo pozneje, je rekel Požurnik; „Hladnik me je hotel na vsak način v gostilni imeti. — Ta bi tudi lahko domu šel, je mrmlal Toni. — In jaz z njim, kaj ne? je vprašal oče. — Toni je postal rdeč in odgovoril: „Tega nisem rekel. — Ampak hotel si to povedati; no, saj imaš še časa, da gres v gostilni.“

Tega se ni pustil Toni dvakrat reči. Imel je sicer malo upanja, da bi Roziko še dobil, ali poizkusiti je to vendar še hotel. Morda je vendar še halas pri učiteljevi družini ostala; tedaj bi mu bilo mogoče, da jo se dobri.

(Naprek Prihodnjič.)

tiče slov. vseučilišča, je to vprašanje slov. pravašta in ne slov. naroda. Zdaj so dobili par gimnazij in niti slov. učnih knjig nimajo... In s takimi „problemimi“ se prepreči gospodarsko delo.

Za veterance. Vlada je predložila postavni načrt, po katerem bi imela vojna društva (veteranci) pravico, nositi orožje. To pravico bodo imeli le, kadar napravijo skupne obhode in bodo morali take obhode preje naznaniti. Postava se tiče tudi vojaških sanitetnih zavodov, katere bi odslej tudi veterani lahko rabili.

Pomiloščenje dezterterjev? Baje bodo izsel še tekom tega meseca neki cesarjev odlok, po katerem bodo vsi tisti, ki so zaradi dezertiranja itd. v zaporu, pomiloščeni.

Oklic.

Župan ptujski, g. Josef Ornig je sprožil imenitno misel, da se urešniči v Ptiju za kmetske hčerke primerno urejeno, neodvisno in potrebno

gospodinsko šolo.

Namen tej šoli bi bil v prvi vrsti ta, da se priučijo kmetske hčerke pod spremnim vodstvom in v najkrajšem času za kmetsko gospodarstvo potrebnega kuhanja. Ne morda kuhanja kakšnih gospokih finih jedil, pač pa kuhanja domačih, krepkih jedil, kakor se jih ravno na deželi jè. Pomisliti je, da žalibog marsikatera kmetska deklina nima prilike, priučiti se tega kuhanja, kar je dostikrat vzrok prav neprijetnih posledic. V tej šoli pa bi se v kratkem času toliko priučila, da bi zamogla postati spretna domača kuharica in gospodinja. Ravno tako priučile se bodo dekleta i druga domačega dela.

Šola bi se vršila v obliki tečajev (kurzev). Najprve se bodo sprejelo le 12 deklet. Le-te se bodo morale preskrbeti od doma s potrebnimi poljskimi pridelki in bodo morale plačati mesečno gotovo svoto. Skupno bodo pod spremnim vodstvom kuhalne, skupno jedle in skupaj stanovale. Dekletam se ne bodo dalo priložnosti, da bi pohajkovale po mestu, kajti vse bodo skupno pod strogim nadzorstvom. Kadar bodo ta ali ona deklina dovolj znala, izstopila bodo in napravila prostor drugi, že v naprej vpisani. Prostor in kuhinjsko orodje za šolo je že preskrbljeno.

Opozarjam tiste posestnike, ki bi se sprijaznili s to idejo in bi hoteli toliko žrtvovati za svoje hčere, naj se oglasijo v uređništvu „Štajerc“, kjer se jim bodo dalo nadaljnja pojasnila. Omenjeno naj še bode, da se bodo le nad 16 let stare kmetske hčere sprejele.

Kdor ljubi svojega otroka in bi ga rad čim bolj izobrazil, da bodo v bodočnosti koristni član človeške družbe, kdor hoče videti svojo hčerko kot dobro gospodinjo in družinsko mati, — ta bodo pozdravil to zanimivo misel župana Orniga. Pričakujemo tedaj hitrih naznanil!

Dopisi.

Dobje pri Planini: Oglejmo si še malo pridige modrega g. župnika v Dobji. V nedeljo dne 3/11 t. l. je župnik Vurkelt pridigoval, koliko preganjanja trpi tukaj v Dobji, in je še pristavil, naj bo, saj so apostolji bili tudi preganjeni ker so oznanjevali sv. vero, pa so zdaj svetniki v nebesah. Pojdi, hinavski Vurkelt, plaušat Bošnjake pa ne nas; seveda so imeli apostolji veliko trpljenja, pa so oznanjevali le resnice sv. vere, pa niso uganjali politike, pa niso izrabljali prižnice in spovedaice v politične namene, niso ustavnjavali posojilnic, niso ciganili ljudstva za denar in za bernjo, kakor to Vi Vurkelt delate. Vi ste preganjeni le zato, ker politiko uganjate na prižnici, v spovednici in zunaj cerkve. Vi niste zato tukaj, da bi uganjali politike, ustavnjavali posojilnice, ljudstvo hujskali in ciganili. Kristus Vam je rekel: Ne iščite si zakladov, katere moli in rja lahko končajo! Ako ste res namestnik Kristusa, ravnajte se po njegovih naukah in po izgledih apostolov, pa ne po svoji trmoglavosti. Dragi Vurkelt, ljudstvo danes samostojno misli in razločuje vero od politike, zato Vas pa preganja, ker kaj druga ne zaslužite. Kar ste ustanovili brezpotrebna poso-

jilnico v Dobji, imate vsako nedeljo sveto opravilo ob 9 ½ ure. Kdo je kriv, da toliko ljudstva božjo službo zamudi? Vurkeltova politika! Izrazili ste se še baje, da ob nedeljah, kadar se bojo vršile seje pri posojilnici, bo božje opravilo ob 6. uri, ali pa bo izostalo. Ali ni to politika? Ali mislite da ljudstvo to ne razumi? Kje ste, prezvišani gospod knezoškof, da pustite Vurkeltca tako rogoviliti v Dobji? Zdaj se bližajo zopet občinske volitve v Dobji; ubogi bolniki, kateri bojo takrat na smrtni postelji bolani, ker k njimi Vurkelt zopet ne bo hotel iti prevideti z svetimi zakramenti, kakor je že parkrat storil. Res čuda da ne pride ljudstvo popolnoma ob vero. Kje torej peša vera? Odgovorite nam, Vurkelt! Napredni Dobčani.

Kolobje. Dragi „Štajerc“. Že dolgo nis je slišal od vas, ker je preveč v hribu, pa težko pride v dolino. Povedati Ti moram, kako hodita okoli nas župnik in kuharica. Zadnji teden sta nekam šla, pa Bog vedi kam, najbrž mladega kaplančka gledati v spodnje Zakotje. Pa prišla sta drugi dan prav trezna domu v farovž, kakor je že navada. V nedeljo t. j. 10. novembra je bila v podružnici sv. Jakoba pridiga, pa kakšna! Toliko ni župniku da bi se malo iz bukvic naučil, pa rajši kar iz glave psova ljudi ter hitro vse odpravi, kajti kuharica ga je že čakala, da gresta v gostilno in se jima malo živci okrepečajo. In tako župnik in kuharica spet pozno v noči prav lušna prideta v farovž. V pondeljek pa ravno tako! Naznaniti še moram, da sta v nedeljo jutro prinesli dve ženski otroka h krstu, ker pa župniku ni bilo povoljno ga krstiti, sta šli ženi domu. Prideta drugi dan, župnik je dobro vedel da prideta, vkljub temu je pil dobro kapljico s svojo lepo frajlico in prav po noči prideta vinjena domu. Čakajo ga vsakovrsta opravila, — ali kaj bo, ker je pil... Tako nastopa naš župnik!

Iz Teharjev. Marsikomu je znano, da se stavi pri nas nova farna cerkev in sicer konkurenčnim potom, katera bodo po večjem kmalu izgotovljena. Marsikomu je pa tudi znano, da je povzročil oziroma pomnožil naš g. kaplan bud politični preprič v fari. To je vzrok, da farani ne pomagajo s tistim veseljem, ne z denarjem ne zdelom k stavbi cerkve, kakor bi bilo v takih slučajih potrebno. Drugič pa zato, ker kadar se na debelo zaslubi, pozove svoje kimovce, da ti pograbijo kar se da. Kar pa se naj zastonj storiti tam smejo tudi naprednjaki biti. Kdo more ovreči, da ni takšno ravnanje politično? Zadnji čas je začel v cerkvi pri pridigi kaj pridno terjati denar od tistih, ko jim je bilo obljudljeno svoj čas v „Domovini“, da se jih bodo „izognali kot gobavih“. Da pa bi nobenega ne zgrešil, poslužil se je g. kaplan zadnji dve nedelji prižnice tudi zjutraj. Tako toraj preti in žuga z eksekutarjem in advokatom, ako kdo koj ne plača ali se pridi opravičiti. Le zgolj iz „usmiljenja“ še svojega žuganja ne izpolni. Tukaj Vam je, g. kaplan odgovorjeno, da ne boste mislili, da se Vam krivica godi. In Vaše usmiljenje odklonimo; storite kar znate in morate, samo v cerkvi nam pustite mir! Kaj je treba vsem ljudem vedno te kvante poslušati! Čemu pa imate prostorno posebno sobo v mežnarji? Ali se tam ne da doseči drugačega, kot da se kuje preprič ob času volitve? Kakšni red pa vlada pri Vaših protokolih, g. kaplan, da tisti ki hodijo planirat okoli cerkve, lahko svoj nos v protokole vtičajo in potem okoli potrkujejo, kdo še ni vse plačal ali kdo je brezverec in očitni grešnik. Kdo noče biti palm v kaplanovi roki, temu pravi da hoče s svojo trmo glavo skozi zid; kdo je pa ob času občinskih volitev tiščal glavo v zid, ko se ga je prosilo, da naj skrbi za mir ter ne dela strankarskih preprič? Na to bi nam vedel g. kaplan Čemažar odgovoriti, česar trda glava je tudi morala od zida napredne zmage odleteti.

Napredni pravicoljubi.

Iz Verhloga pri Slov. Bistrici. — Občinske volitve. — Kakor smo svoj čas poročali, vršile so se dne 18. sivečana t. l. tukaj volitve za obč. odbor, ter so izpadle kakor zmiraj v naprednem smislu, ako ravno je prišlo nekaj od znanega župnika Janeza Sušnika zaslepiljenih občanov za farizejsko stvar v boj. — Bralcu se še spominjata da je prinesel „Slov. Gospodar“ župnika Sušnika z lažmi okinčani članek, da je propala „Štajerčeva stranka“ ter izvoljenih 18 katoliško

narodnih mož; in da je predstojniku Juri Mlakerju Stigerjevemu podrepniku je za zmiraj odklenkalo. Vkljub župnikove zmagе pa je župnik vendar vložil rekurz z trinajstimi točkami, ktere pa so bile od prve do zadnje nesramno izmišljene in lažnive, kakoršnih je le mogoče iz Sušnikovega peresa. — Po natančni preizkavi je c. k. namestnična v Gradcu rekurz, ker se niti ena točka ni uresničila, — ovrgla, — ter se je dne 13. t. m. vršila volitev župana in svetovalcev. — In res! — 18 katoliško narodnih mož, so involili enoglasno županom znanega v celi občini in fari jako priljubljenega Jurija Mlakar zopet na tri leta, in potem še na dalje, — kajti ljudstvo je sprevidilo, da je branil župan Juri Mlakar vse leta občino nevstrašljivo proti nesramnim napadom in lažnjivim tožbam župnika Janez Sušnika. Vsih 18 odbornikov so resnično katoliško narodni mož, — pa ne po receptu župnika Sušnika, — temveč v resnici. — Po Sušnikovem receptu bi ne bili katoliški, narodni pa še manj. — G. župnik J. Sušnik! Ne bodejo se izpolnile Vaše na pričnici izjavljene besede in želje. Tulili ste namreč besno: kdor se mi ne upogne, raztrgal ga budem kakor fece, župani bodejo šli, župnik pa bude ostal; — pravica zmagaže in laž ima kratke noge, zapomnite si to g. župnik Sušnik. Župani bodejo ostali, župnik pa bude šel. — Poročamo še nekaj zanimivega. Lažnji rekurz podpisalo je par zapeljanih mož v nevednosti, — med tistimi tudi nedolžen kmet Matevž Bratič, ker kakor drugi ni vedel kaj da je podpisal. — Pri preizkavi pa, ko je g. komisar vsem rekurz prebral in razložil, pokazal je Matevž Bratič poštenjaka in razkačen rekel: g. komisar, to so same nesramne laži, in potegnem jaz moj podpis nazaj, laži ne potrdim. — S tem je mož svoje poštenje zopet vridobil, in se izmuznil župnikovim zanjkam. Želeti bi bilo, da bi to storili tudi drugi v župnikove zanjke vjeti, dokler je še čas. — Kam pripelje župnikovo pajdašenje polagoma, pokazale so opetovanje že sodnijske razprave. — V kratkem poročamo kaj novega, — naj poprej c. k. državno pravdništvo besedo spregovori. — Potem se resno besedo sl. knezoškofiskemu ordinariatu v premislek. — Sl. gospodje, povsodi pridete prepozno do sprevedenja.

Novice.

„Štajerčevi kmetski koledar“ izide te dni v 2. natisu, tako da ga budem s prihodnjim tednom zopet pričeli razposiljati. Nato opozarjam zlasti tiste somišljenike, ki so se že naročili, pa še niso koledarja dobili. Do začetka decembra bude vsakdo svoj koledar imel. Torej malo potrepljivosti! — Koledar stane, kakor rečeno, 60 vin., s poštnino pa 70 vin. Kdor proda deset koledarjev, dobi enega zastonj! Najbolje je, da se poslje denar naprej in to po nakaznici ali pa v markah. Po poštnem povzetju (Nachnahme) je poština veliko večja in delo dvojno. — Nasprotniki agitirajo na vse kriplje za svoj „slovenski kmetski koledar“, ki so ga izdali celjski dohtarji. Kdor si ga hoče vzeti, slobodno mu! Mi smo itak z našim uspehom zadovoljni. Konstatiramo pa, da košta naš „Štajerčevi kmetski koledar“ samo 30 kr., celjski prvaški koledar pa eno korno, s poštnino celo 1 K 20 h. — Proti našemu koledarju je vsak umazani boj brezuspešen, kajti ljudstvo nas pozna in včeniti naše delo. Torej še enkrat: Na delo! V vsaki hiši naj bode naš koledar!

Pozor somišljeniki! Voditelji dohtarsko-prvaške stranke v Celju so si na nepravilni način pridobili naslove naših somišljenikov. Zdaj posiljajo na te naslove svoj dohtarski koledar, ki je majhen in košta s poštnino 1 K 20 h. Opozarjam somišljenike, katerim se ta narodnjaški koledar pošilja, naj napišejo takoj na ovitek „Se ne sprejme“ in naj ga vrnejo. Drugače bodo morali dotični koledar plačati, kakor morajo tisti plačevati, ki so brez naročila list šnopsarskega Križmana dobivali. Torej pozor! Edini pravi koledar je „Štajerčevi kmetski koledar“.

Iz Spodnje-Stajerskega.

Mi gremo naprej! Občino sv. Ema, Pristova in sv. Peter nad Medvedovim selom so napravili

prošnjo, da se uvede prihodnjo leto nemški poduk. Živel pametni možje, ki skrbijo za bodočnost svojih otrok! „Domovina“ se čez to dejstvo jezi in vzklikne strupeno: „Vse to je delo Suppanza v Pristovi“. Ne, celjska žabica! To je delo ljudstva, ki se ne pusti več farbat od tvojih hujskajočih neumnosti!

Gonja proti našemu g. Wratschko v Zg. Radgoni. Gospod Fr. Wratschko spada med one nevtrudljive pogumne štajerske možje, ki imajo edino gospodarski blagor ljudstva v očeh in ki se ne pustijo na noben način od farškega hujskanja prelepiti. Zato seveda sovražijo črnui tega moža strupeno in nobeno sredstvo ni ostalo neposkušeno, da bi se g. Wrateschku na časti ali ugledu škodovalo. Vsak klerikalni fantalin se predzne psovati moža, ki je že 24 let občinski predstojnik in je bil 17 let okrajni načelnik, ki je torej osivel v službi naroda. Kako daleč gre klerikalno sovraštvo, dokazujejo sodnijska zasledovanja, s katerimi se je g. Wratschka nadeleovalo. Že leta 1879 so črnui g. Wratschka po krivem nekega zločina obdolžili. Po nedolžnem je bil takrat obsojen, po nedolžnem je sedel 3 mesece. Pozneje pa se je sodnijsko preizkavo ponovilo in je bil Wratschko popolnomo oproščen. Leta 1895 je neki klerikalec Sehrschein g. Wratschkota po krivem obdolžil, da je naročil uboj nekega volilca. Klerikalni obrekovalec je bil za to podlost na 4 mesece ječe obsojen. Zdaj so črnui Wratschka zopet naznanili. Neki klerikalec Veberič, zagrižen sovražnik g. Wrateschka, je namreč izjavil, da mu je ta 50 kron za volilno sleparijo ponujal. Samo Veberičeva izpovedje tu, ker drugega dokaza ni niti pičice. Istotako so črnui obdolžili g. Kollerja. Pri prvih razpravi sta bila Wratschko in Koller vklub pomaučkanju dokazov obsojena. Stvar teče naprej in črnui naj ne vpijejo od veselja. Kajti še nismo na Turškem in še mora pravica zmagati. Porabilo se bode vsa sredstva, da se enkrat poneha lopovska gonja klerikalnih hujščev. Druga sodnija bode gg. Wratschka in Kollerja gotovo oprostila. In potem budemamo v ta tabor posvetili.

Kaplan Poplatnik pri sv. Urbanu je pričel — divjati. Ta mladenič menda misli, da bode odrašenim ljudem prepovedoval to ali ono berilo. Te dni enkrat je pri popoldanski službi Božji celo rožni venec za tiste čitali, ki berejo „slabe časnike.“ Ja za vraga, kaj pa je to, „slabi časnik?“ Priporočamo faranom, da molijo prihodnji rožni venec za slab duhovnike. Kadar ne bode več slabih duhovnikov, tudi ne bode trebalo „slabih“ listov. Pa še nekaj! Kaplan Podplatnik je pozabil na besedo: „Pustite male k meni!“ On udriha v šoli napram deci proti „Štajercu“, vpije, da je to hudičev list in pretepa otroke naprednih starišev ter jim puli na surovi način lase. Nekateri otroci že nočejo več v solo hoditi, ker se teh surovih pretegov bojijo. Mi opozarjam šolsko oblast na to nečuvano početje tega čnosukneža. Ako pa oblast ne bode ničesar naredila, poiskali si bodejo stariši sami pravico in to tako, da si bode fant to zapomnil.

Župnik Sušnik v Črešnjovcu ima veliko sodnijo opraviti. Mož pozabi namreč, da je postava tudi za duhovnike veljavna. Zdaj je Sušnik v preiskavi zaradi zločina volilne sleparije po § 199 a. Istotako so toženi nekateri njegovih podrepnikov. O izidu te stvari budemamo še poročali!

Strajk na učiteljišču v Mariboru. Dijaki mariborske „preparantije“ so stopili v strajk. Vzrok temu je neverjetno obnašanje klerikalno-prvaškega profesorja Majcena. Ne samo, da je ta mož študente surovo psoval in z njimi takoravnal, kakor se to niti v ljudski šoli ne bi smelo storiti, obnašal se je med podukom tudi tako ostudno in ima poleg tega o znanosti take pojme kakor srednjo-afričanski zamorci. Zato so dijaki 3. letnika njegovo uro zapustili in storijo so tudi še zdaj. Edina pot za šolsko oblast je, da odstrani tega nezmožnega, surovega profesorja. Naj gre v klerikalna „izobraževalna“ društva podučevati, ne pa v solo. Torej proč z njim!

Pozor! „Poskusi z umetnimi gnojili“. Vsi tisti posestniki, kateri so se sklicajo na „Štajercu“ priloženo knjigo o travništvu oglašili pri g. Drofenig-u za umetna gnojila, naj mu natančni

naslov in zadnjo postajo takoj naznanijo. Naslov Andrej Drofenig, pošta Podplat.

Kmetski shod v sv. Marjeti ob Pesnici se je vršil 17. t. m. ob zelo dobrni udeležbi. Najprve sta govorila gg. Ehrhart in Girstmayr o živinoreji in krmljenju. Glavna stvar shoda pa je bil razgovor glede regulacije Pesnice. Sklenila se je rezolucija, v kateri se zahteva od vlade, da prične v prvi vrsti s zgradbo od občine Cirknica do gradu Guttenhaaga. Izvolila se je deputacija, ki bode ta sklep vladu predložila.

V Brežicah je stopil v pokoj davčni upravitelj g. S. Wutt. Bil je eden voditeljev prvaštva; zdaj, ko je dakovario na žebelj obesil, se bode lahko s politiko pečal, kolikor mu to srce zahteva...

Nemško šolo v Velenju so te dni otvorili. Naprej!

Sejem v Ptiju. Zadnji sejem z žrebetami, konji, govedo in svinjami se je vršil izborno dne 6. t. m. Prignal se je 193 žrebet, 326 konj, 1470 govede in 980 svinj. Cene so bile razmerno zmerne in se je skoraj 2 tretjini prgnane živali prodalo. — 15. nov. se je vršil sejem z mesom, špehom in zeljem in se je prideljalo okoli 60 zaklanih svinj. Cena svinjskega mesa je menjala po kakovosti od 110 do 114 vin. pri kili. Zelja se je prideljalo na 140 vozovih okoli 70.000 glav. Prodalo se je 100 glav za 2 — 3 K. — Prihodnji „Katerinski“ sejem, ki je letni in sejem z lesom, žrebetami, konji, govedo in svinjami se vrši 25. nov. To je največji sejem v Ptiju. Priporočamo kupcem zlasti žrebeta, ki se bodo zopet v obilnem številu prgnala. Svinjski sejem se vrši 27. nov., sejem z mesom in špehom ter zeljem dne 29. nov.

Železniška nesreča. Vlak je povelil v Pragerskem kuplerju Jos. Rudolf in ga na mestu usmrtil. Nesrečnež zapušča vdovo in 4 otrok.

V Hrastniku je umrl predstojnik občine Dol, g. Franc Peklar. Bil je poštenjak in splošno priljubljen. Naj mu bode zemljica lahka!

Nezahtevano zvonjenje. Župnik Kostanjovec iz Kalobja je imel predzadnjo nedeljo sv. mašo v filialni cerkvi pri sv. Jakobu. V svoji pridigi je okregal fante. Zato so fantje na stolp šli in pričeli zvoniti, tako da je moral župnik s pridigo ponehati. Čudne sadove vrgaja klerikalstvo na Štajerskem!

Pobegnil je iz zapora v Ščavnici v Pleštrovče pristojni Karl Ocvirk.

Vlak povelil je posestnika Ferd. Ternovšek pri Ponikvi. Nesrečnež je umrl v Celju.

Obstrelil se je kmetski fant Joh. Bohinc v okolici Ljubna. Šel je brez karte na lov; ko je zagledal orožnika, vrgel je puško proč, ki se je razprožila in ga težko ranila.

Iz Koroškega.

Napredna zmaga. Že decembra meseca 1906 l. se je vršila občinska volitev v Miklauzhofu in prinesla popolno zmago naprednjakov Črnui so seveda kar divjali in brez vsacega resnega vzroka so vložili rekurz. Vlada je pa ta neumestni priziv odbila. Zato se je zgodila 6. t. m. volitev župana. Izvoljen je bil zopet naš posestnik Frid. Seifritz za župana. G. Seifritz vodi občino že skoraj četrto stoletja in vse prebivalstvo mu je hvaležno. Zato mu čestitamo za zopetno izvolitev. Se bolj pa čestitamo volilcem, ki so si izbrali tako vrlega moža za župana!

„Korošec“ se bode imenoval novi list, ki prične izhajati te dni v — Kranju. List je napravljen v prvi vrsti proti prvakom à la Brejc, Podgorc itd. Čadno je sicer, da tičijo za tem „Korošcem“ — kranjski gospodje. Za prave naprednjake bode ta list ravno tako nevaren in sovražen, nego „Š-Mir“; kajti kakor ta list politične duhovščine, bode stal tudi „Korošec“ vkljub svojemu nlepemu imenu na stališču s客观a proti Nemcem. Leta so nas prepričala, da je vse slabo, kar pride iz Kranjskega na Koroško. Posebno slabo pa je vse, kar uresničijo prvaški advokati, ki so „narodni“ vedno le v vsoj žep! Opozarjam torej prave somišljenike napredne misli, naj se ne pustijo zaslepiti od lepega imena tega novega lista, temveč naj se držijo odločno našega lista „Štajerca“, ki ostane tudi zanaprej neodvisen, napreden ter pogumen. Vemo, da se nas bode obrekovalo na vse pretoge, vemo da bode „Korošec“ ravno tako lagal kakor „Š-Mir“, ali —

Cena našemu koledarju je 60 vinarjev, s poštnino 70 vinarjev.

bojimo se ne. Kajti zdrava pamet koroškega ljudstva bode vedno nad lažjo zmagovala! To je, pozor! Nikdo naj ne razširja novi list kranjskih prvakov. Mi ostanemo resnični Korošci, to se pravi može, ki hočejo gospodarsko z boljšanje na temelju prijateljske zveze Nemcev s Slovenci.

"Zvezo nepolitičnih društev" koroških klerikalcev so ustanovili v Celovcu. Zdaj bode pač "tužni Korotan" rešen! Ali mi opozarjam koroške kmete, delavce in obrtnike na nevarnost, ki tiči v klerikalnih društvih. Poglejte na Štajersko, kaj so naredili črnuhi s svojimi društvji. V t. zv. „Marijinih društvih“ se je največ deklet izpridilo, v fantovskih društvih se je največ fantov pisanje udalo. In največji pretepači ter ponočnjaki so bili vedno člani klerikalnih „izobraževalnih“ društev. Klerikalizem je v svojem bistvu nasprotnik vsake prave omike, ker hoče in mora ljudstvo le poneumiti, da uresniči zopet blažene čase temnega srednjega veka! Stariši, ne pustite svojih otrok v klerikalna društva, temveč vzgajajte jih raje v gospodarski izobrazbi!

Občinske volitve v Svetnivasi se bližajo in klerikalni črnuhi že razširajo razne laži, da bi se z njimi ohranili nadvlado in premagali naprednjake. Da je klerikalcem vsaka laž sveto sredstvo, je itak znano. Ti ljudje bi se tudi s strupom in bodalom borili, ko bi se sodnije ne bali. Saj so itak že iz političnega sovraštva ubijali in grobove onečaščali. Posebno je zo imajo črnuhi na g. Jos. Krassnigga, ker je to obče priljubljen napredni gospodar, ki se noče ukloniti farškemu nazadnjaštvu. G. Krassniggu so n. p. v svojem „Š-Mru“ očitali, da je on kriv zvišanja šolskih doklad na 107 %. Res pa je, da g. Krassnigg ni zastopnik Svetinske občine v šolskem svetu. Zastopnika te občine sta gg. Val. Slemič in Luka Köllich, ki pa nista bila od svetinskih, marveč od podslanskih odbornikov izvoljena. Gosp. Krassnigga pa se je spravilo iz šolskega sveta, ker je preveč sam za šolski svet pisal in hotel kot načelnik posle sam oskrbovati, da bi se troški znižali. Črnuhi pa so hoteli pohvaliti in obdariti tiste možje, ki so izvolili sedanje občinsko predstojništvo ali pa ki so vsaj pri volitvi doma ostali. Isto tako ni res, da je bila prva skrb g. Krassnigga, prejšno dvorazrednico v trirazrednico razširiti; pri tej stvari g. Kr. sploh nič opraviti ni imel, ker je pri temu merodajno le število otrok. Ako se je pa po postavi moralno res ustanoviti trirazrednico ob času načelnstva g. Kr., je to koštalo davkoplačevalce celih 48 kron za stanovanje 3. učitelja in plačilo za šolsko sobo pri Krajkovcu, katero se je že več let naprej plačalo, ker je bilo pri šoli še nekaj denarja prihranjenega. Res je tudi, da je g. Kr. vedno nasprotoval razširjenju šole. Ako bi šlo pri zidanju šole po njegovi volji, ne bilo bi koštalo posestnike več nego k večjem 10.000 K in imeli bi šolo z velikim vrtom ter gozdom. Žal, da je vse tako zavoženo po klerikalni krvdi. Trpeli bodojo to vsi posestniki, najmanje pa tisti, ki v „Š-Mru“ tako grdo in jezuvitsko laže, kajti ta ne plača niti beliča doklade. S takimi lažnimi bodo ljudje še preje do prepričanja prišli, da je treba pomesti s klerikalno vlado. In upajmo, da bodo kmetje to že pri prihodnjih občinskih volitvah izpoznali.

Junaški župnik. Na dan Vseh svetih je blagoslovil župnik občine Glajnah pri Borovljah grobove. Opazil je pri tem nekoga človeka, ki ni bil baje trezen. Napoldil ga je iz pokopališča in ko mož ni hotel ubogati, skočil je župnik k njemu ter ga udaril parkrat s škropilnico (Weihwedel) po glavi, tako da se je škropilnica v kose razpletela. Zakaj vera peša?

Pod konja prišel je v Malnicah lesni voznik Ed. Unsin. Nesrečnež je bil takoj mrtev in zapušča večjo družino.

Zastrupila se je z lizolom služkinja Marija Oswald v Celovcu; težko ranjeno so pripeljali v bolnico.

V Krki utonila je v bližini Kraste 5 letna Ema Obman.

Zadušil s fižolom se je otrok delavčeve žene Marija Sparovec iz Borovlj.

Nesreča na pokopališču. Iz Kaplje v Rožu se nam piše: Pretekli teden je vrgel neki šolar klobuk svojega sošolca Schrötenbacha na starem

pokopališču k višku. Klobuk je obvisel na grobem kamenju pokojnega dehanta Rabitscha. Ko je dečko Schrötenbach na kamenj splezal, da bi klobuk dolil vzel, odlomil se je težki zgornji del mramorja in padel tako nesrečno na otroka, da je tega težko poškodoval.

Po svetu.

Krvavi dogodki. Na otoku Formoza so se upri kitajski vojaki in umorili 63 japonskih oficirjev ter civilistov. Na Formizi gledajo Kitajci sploh sovražno na Japonce.

Gospodarske.

Koža domaćih zajcev. Oi kuncev dobivamo prav dobro in trajno kožuhovino, če ravnamo s kožo pravilno. Naprej pogledamo, ali je koža čista, krvave lise je treba izprati z vodo. Tako potem pribijemo meh na desko v zračnem prostoru, ne pri peči. Na znotraj obrneno dlako, zunanj stran pa dobro nasolimo. Sol prepreči gnilobo. Zakaj, če začenja dlaka v koži gniti, izpade pri strojenju. Namesto soli je dober tudi galun. Kadar imamo več kož, jih oddamo strojarju. Da bi strojili sami, se ne izplača, ker bi napravili svoje delo slabu tudi, če imamo najbolj natančen popis.

Zavarujte drevesa pred zajci! Zadnja huda zima je zopet pokazala, koliko škode lahko naredi zajec na sadnih drevesih. Ne le mlada drevesa z malimi, tenkimi debli je popolnoma uničil, ampak lotil se je tudi takih dreves, ki so že imela 10 do 12 in še več cm debela debla, če so imela le nežno skorjo. Izgubljeni so na ta način vsi dosedanji izdatki za sajenje in oskrbo drevesa, uničeno je tudi upanje za skorajšen pridelek. V nekaterih mladih nasadih je bilo zelo žalostno in sicer posebno zaradi tega vzroka, ker niso ljudje dovolj zavarovali svojih dreves proti zajcu. Pretečena zima je zopet pokazala, da ne zavaruje dovolj dosedanje mazilo, ki se dela iz ilovice, apna, govejega blata in vode. Tudi če se doda kri, korbolinej ali kaka druga smrdljiva snov, ne zavaruje drevesa dovolj pred zajcem. Dovolj varno je drevo le tedaj, če ga dobro in trdo ovijemo s slamo in če ga zavarujemo z varstvenimi koši. Če visoka ali srednja drevesa zavezemo do krone ali vsaj blizu do nje dobro s slamo, se nam navadno ne bo treba batiti, da bi jih zajec obgrizel; če pa zapade visok sneg in primankuje začem hrane, lahko za vsak slučaj pogledamo, če je zajec kje poskusil priti tuintam ktemu drevesu do kože. Male poškodbe pri obvezni se lahko tako popravijo in škoda je na ta način zopet dobra. Kakor hitro pa izgine v spomladni sneg in lahko torej zajec drugje najde hrane, se mora slama zopet odstraniti da lahko pride topota in zrak do debla. Če pustimo slamo črez leto na deblu, ne more drevo rasti na široko in razen tega se naselijo v slami različni škodljivci in mrčeš. Če obvezemo drevo s slamo, ga ne zavarujemo samo proti zajcu, ampak tudi, da ne pozebe skorja na deblu. Pozebe drevo najlažje na onih krajinah, ki so proti jugu; ona stran se namreč pozimi ob toplejših dnevnih razgreje in zato se ona stran med dnevom odgreje in otali. Ponoči je zopet mraz, ki zamori raztaljene dele skorje, ki navadno odmrjejo, tako da se naredi s tem precejšna škoda. Torej je najboljše v marsikakem oziru, če zavezemo drevesa s slamo. Kjer pa se nam ni treba batiti, da bi drevesa pomrnila, tam je boljše, da rabimo varstvene koše, ker ti lahko ostanejo celo leto ob drevesu; s tem se torej prihrani precej dela. Razen tega varujejo koši drevo tudi pred točo. Ta je lahko pri mladih drevesih posebno nevarna, ker jih navadno poškoduje ali pa popolnoma uniči. Kdor se ne boji izdatkov, ta si naj kupi koše iz žice, ki se lahko kupijo v drevesnici gospoda V. Klenerta v Gradcu ali pri Santnerjevi tovarni za stroje v Strassgangu pri Gradcu. Skozi te koše gre topota in zrak nemoteno, tako da se drevesa ne poškodujejo, pomekužijo, in da jih ne obije zajec. Kmetski sadjerejec pa bo najbolje storil, če si nabavi lesene koše, ki jih lahko izdeluje v zimskih mesecih sam. Iz celih ali polovičnih trsnih koljev, mladih smrečic, ki jih dobimo, ko trebimo mlade gozde, ravnih vrbin in lešjevih šib, nadalje iz odpadkov pri deskah, se dajo taki koši zelo ceno narediti. Material kratkomalo po-

vežemo s pocinjeno železno žico. Posamezne police ne smejo biti več ko 2 cm oddaljene druga od druge; razprostrt koš mora biti najmanj 40 do 50 cm širok, da se lahko rabi tudi tedaj, če je drevo tudi malo podrastlo. Tudi se mora paziti, da so koši visoki vsaj 120 cm, ker morajo imeti po določbah nove lovske postave koši to višino, če hoče pesestnik zahtevat odškodnino od lovca. Sploh pa je dobro, če sežejo koši skoro do krone, da so drevesa bolje zavarovana zoper točo in druge škode.

Listnica uredništva in upravnosti.

Dopisniki, pozor! Nekateri pošiljajo dopise na osebne naslove. To ni pravilno! Vsak dopis je adresirati na uredništvo „Štajerca“, vsaka druga pošiljatev pa na upravnštvo. Za osebno naslovljena pisma ne more uredništvo jamčiti! — Zg. Radgona: Prihodnji vse! Pozdrav! — Sv. Bolfeng: Prihodnji! Hvala! — Ribnica: Zakaj se ne podpišete? Mi poznamo razmere in vemo, kako daleč smemo iti. Povejte nam svoje ime. Pozdrav! —

Loterijske številke.

Gradec, dne 16. novembra: 21, 20, 66, 35, 17. Trst, dne 9. novembra: 72, 90, 6, 32, 88.

Kašljajoče opozarjam na inzerat glede Thymomel Scillae, ki je od zdravnikov dostikrat priporočani, splošno znani preparat.

Trgovino Johann Koss v Celju na kolodvorskem prostoru nam priporoča vsakdo, ki jo je le enkrat obiskal. Tam se dobri po izredno nizkih cenah prav lepo blago, robce, strikane stvari, potrebščine za neveste, gotove obleke, bluze, srajce, otroške vozičke, nagrobe in vence itd. Tudi mi priporočamo to pošteno firmo!

Promet razpošiljalne trgovine zahteva aparat, o katerega velikosti nima navadni človek niti pojma. Pomisliti je na tisoč in zopet tisoč komadov blaga, ki morajo biti naloženi, da se kupcem pravočasno ugoditi. Marsikatero blago ima zopet razne vrste po velikosti, barvi in muštu. Vsak posamezni komad vsake vrste blaga mora biti posebej numeriran, registriran, pri prodaji fakturiran in izbrisani iz skladničnih registrov. Numeriranje gre v milijone in tako se lahko predstavljamo, koliko oseb in koliko delavske moči je v tej zalogi potreben. Razpošiljalna hiša Hans Konrad v službu zdaj 200 oseb; o njih delu najdemo lepe članke v letnikih 1907 in 1908. Hanus Konradovega koledarja, katerega dobijo vsi kupci te firme zastonj in poštne prosto.

Za postno kuhanjo. V novejšem času se rabi kokosove orehe pri pripravi rib in močnatih jedi. V to je „Ceres-jedilna mast“ edino najboljša, ker se izpreša v Ustju v lastnem žavodu iz svežih, na solcu posušenih kokosovih orehov in je obvarovana pred vsako živalsko mastjo. Priporočamo vsem prijateljem postnih jedil fino „Ceres-jedilno mast“. Krofi s „Ceres-jedilno mast“ so imenito okusni in najlažje prebavljeni.

Dviganje živiloreje je nemogoče brez krme, ki ima dovolj živeža. Da se lako pridobi, treba je gnojiti travnike in paše ter polja za krmo in plodove. Gnojenje s samim hlevskim gnojem in gnojnico ne zadostuje, ker jima primankuje fosforjeve kisline; morata se mešati z Tomaževom moko. V mnogih slučajih se pa poleg Tomaževe moke tudi kajnit gnoji, kar je priporočljivo zlasti pri slabem hlevskem gnojenju.

Stoj!

ali ne držite tudi

Ceres-jedilno mast
(iz kokosovin orehov)
za najboljšo stvar? To ni samo najše
nejša in najčistejša, temveč tudi najče
nejša in izdanejša mast, kar sc jih kupi.

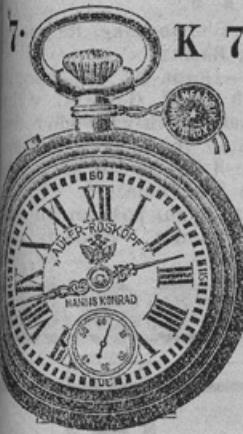
Napravite le en poizkus!
Ne bode vas grevalo!

Koledar se

pošlje proti naprej-plačilu ali povzetju.

Registrovane „Adler-Roskopf“ ure
slovo edino pri moji tvrdki in jih ne sme nobene druga firma
izdati. Zlasti pripadajo za uradnike, orožnike, kmetske, finančne
in zemeljske uslužbence kakor sploh za vsakogar, ki potrebuje
dobro, natanko idočo uro.

K 7.

Fina originalna „Adler-Roskopf“. Anker-remontoir-ura z masivnim pozlačenim, antimagnetičnim, z peresom zavarovanim anker-kolesjem, tekoča v kamenju, prava emajlna cifernica, masivno, pravo pokrovje iz nikelna z varstveno plombo in šarnirnim pokrovom, ovalbügel, okincani, pozlačeni kazalci, najtančnejši regulirana K 7— Ista s sekundnim kazalcem K 8— Z dvojnim mantelinom brez sek. kazalca K 10:50. Z dvojnim mantelinom in sek. kaz. K 11:50. V pravem srebrnem pokrovju odprta brez sek. kazalca K 13:50. Ista s sek. kazalcem K 14:50. Ista, dvojni mantelj brez sek. kaz. K 17:50. Ista, dvojni mantel in sekundni kaz. K 18:50.

Vsako uro 3 letna pismena garancija. Ni rizike! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj!

Razpošilja po povzetju ali naprej pošiljtvu denarja prva fabrika ur v Brüxu

Hanns Konrad c. k. dv. lif. v Brüxu št. 876. Češko.

Ukovan s c. k. avst. drž. orlom, z zlatimi in srebrnimi razstavljenimi medajlji. Ustanovljena 1887. Export v vse dele sveta. Moji obsegajo 200 strani in 3000 slik in se pošlje vsakomur zastonju in franko.

305

Vzdržanje zdravega želodca

temelji v glavnem v vzdržjanju pospeševanju, in urejanju prebavljenja ter odstranjanju neprijetnega zamašenja (Stuhlverstopfung). Dobro, iz zdravilnih zelenjav pripravljeno, apetit in prebavljenju, pospešuje sredstvo, ki odstrani značne posledice nezmernosti, napačne dijet, prehlajenja, zamašenja, sestava preobilne kisline n. p. „Sodobrenin“, napenjanja itd. in krčne bolečine odstrani in zmanjša dr. Rosa balsam za želodec iz apoteke B. Fragner v Pragi.

Svarilo! Vsi deli zavitka nosijo po stavno deponirano varstveno marko.

Glavni depot: Apoteka

B. FRAGNER, c. k. dvorni lifierant „zum schwarzen Adler“ PRAGA, Kleinstadt 203 kot Nerudovce.

Poštna pošiljatev vsak dan.

Velika steklenica 2 K., 1/2 stekl. 1 K. Po pošti proti naprej pošiljati K 1:50 se 1 malo steklenico, K 2:80 pa 1 veliko steklenico, K 4:70 2 veliki, K 8:— 4 velike, K 22:— 14 velikih steklenic franko vseh stacionov Avstro-Ogrske posiljki. Depoti v arnotekah avstrijskih.

Ne pozabite

Zakupom vseh vrst ur, kakor žepnih, stenskih, budilnih, penzantskih ur, ur kukavic itd. zahtevati moj glavni cenik, ki obsega 3000 slik in ga dobiti zastonju in franko.

K 6:80

Nikel-remontoir-ura . . . . . 3—
Zistem Roskopf-patent-ura . . . . . 4—
Z dvojnim mantelinom 6:80
Remontoar-ura črno jeklo odprt 4—
Šv. carska zist. Roskopf patent-ura 5—
Reg. Adler Roskopf remontoar-ura 7—
Prava srebrna remontoar-ura „Gloria-kolesje“ 8:40
Kovinska tula remontoar-ura dvojni mantej 10:50
Prava srebrna remontoar-ura zist. Roskopf patent . . . . . 11—
Z dvojnim mantelinom 13:50
Konkurenčna budilnica (Wecker) 2:90
Budilnica z 2 zvonoma 3:80
Adler-Roskopf Alarm-budilnica reg. n.arka 3:80
Budilnica z stolpovim zvonenjem 6:60
Švarewaldovka 2:80
Ura kukavica 2:50
Ura na pendelj 8:50

Za vsako uro strogo realna 3 letna pismena garancija. Ni rizike! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj!

Razpošilja po povzetju ali denar naprej

prva fabrika Hanns Konrad c. k. dvorni lifierant v Brüxu (Češko).

Najboljše klajno apno se dobi samo pri Adolfu Seliinschegg

Blago iz zlata, srebra in Kina-srebra
slovo in optične predmeti, se posebno in čudovito po ceni kupi samo pri

M. Gspaltl

Trgovina z zlatom in optičnim blagom

v Wegschaiderjevi hiši v Ptaju.

Razširjajte kmeti naš koledar.

Pred nakupom si oglejte!

novo veliko trgovino od

Johann-a Koss v Celju

na kolodvorskem prostoru

kjer se dobiva najugodnejše lepo frišno zimsko blago za moške in ženske, tudi gotove obleke, lepi štrikani in svilni robci zelo po ceni.

672

Ure-budilnice s cifernico, ki sveti	
Z 1 zvoncem nav...	K 2:40
Z 2 zvoneoma	3—
Z cifernico, ki sveti	3:20
Marka J. Prima	4—
Z-ležniška bndilnica	5—
Budilnica s stolpovim zvonjem (Schlagwerk)	6—
Budilnica z muziko	10—
3 leta pismene garancije. Denar nazaj, ako ne dopade. Pošlje po povzetju	700

Max Böhnel Dunaj, IV., Margaretenst. 27.

Zahtevajte moj cenik z nad 5000 pod. Zastonju in franko.

Pozor! Čitaj! Pozor!

Slavonska biljevina

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč ter se izvrstno in z najboljšim uspehom uporablja proti zastarelemu kašiju — bolih v prsih, — prehlajenju v grlu hripcnosti, težkem dihanju, astmi — pljučnem katru, suhem kašiju, tuberkulozi itd. itd.

Delovanje izborne, vspeh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin., 4 steklenice 5 K 80 vin. po povzetju ali če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Juršića,

lekarnarja v Pakracu št. 200 (Slavonija.)

577

2 pridni „politirki“

1 „bigarja“ za tovarno stolcev; se sprejmejo pri dobrni plači in brezplačnem stanovanju. Kje pove upraviščto Štajerca,, 775

Pozor! Pestrežba natančna in urna.

485

Pozor! Vsaki dan sveže:

Najnižje cene. Povojene klobase
Povojene šunke
Braunschweiger klobase
Safalade in vsake vrste družega povojenega blaga

Najnižje cene. pri Joh. Luttenberger-ju

messer in prekajevalec v Ptaju.

Pozor! Postrežba natančna in urna.

777

Želim kupiti

malo posestvo v vrednosti 20 do 2500 goldinarjev blizu Račjega Poljske ali Čirkovske fare. Ponudbe sprejme upraviščto Štajerca. 777

Prtiči (Plahte)

po fl. 1'30

za pojstlige iz domačega platna se dobivajo samo

v novi veliki trgovini

Johann-a Koss v Celju

na kolodvorskem prostoru.

A venarius

• Karbolineum

najbolji lik za les.

Za več kakor 30 let izvrstno izkazan

Tovarna za Karboline R. Avenarius AMSTETTEN Sp. Avstrija.

Kupi se v trgovinah:

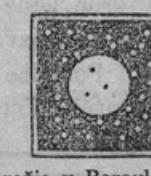
V. Leposcha v Ptaju, Otmar Diermayr v Ormužu, Gustav Stiger v Celju.

Franz Schönlieb

puškar in posestnik v Borovljah na Koroškem.

izdelovalatelj umetnih pušk, izkušen v c. k. arzenelu, prevzame tudi popravila. Priporoča posebno puške na kroglo z leg. strelo, promer cevi 9'3 in 8'1 mm.

Mnogo ilustrovani cenik se dobi brezplačno!

Absolvent c. k. strokovne šole za puškarško industrijo.

cevi na 70 korakov s šrotom št. 03 7 treferjev napravilo. — C. k. direkcija poizkušnega za

Iznajditelj in edino opravičeni izdelovalatelj „Schönlieb-Alianc-borunge“ z najboljšimi in najnatačnejšimi streli sedanjosti do 100 korakov z dobrim „durchschlagom“ (glej sliko strele!) Moja Alianc-borunga strela s črnom in brezdimnim smodnikom brezdvomno najzanesljivejše v najbolj ojstvo ter presega najboljše angleške, amerikanske in druge „borunge“. Zato vporablja vsak razumen lovcev to „Schönlieb-Alianc-borungo“. Vsaka slaba puška se naredi z mojo „borungo“ pod garancijo dobro streljajoča. Cena zato K 10—. Vsak dan dobivanje zahvalna pisma. Atelier za izdelovanje najfinjejsih lovskih pušk sedanosti, ki so pač prve vrste. Priporočam novosti v mojih kakor pero lahkih

„alianc“ puškah

vseh zistemov z mojo „Schönlieb-alianc-borungo“ ki presegajo vse druge fabrikate inozemstva in domačije.

Blagorodni g. F. Schönlieb! Z poslano puško kal. št. 16 z borungo sem izredno zadovoljen; na 100 korakov sem dosegel krasne uspehe; Vaša borunga je najboljša in presega angleško.

S pozdravom A. Eugenberger, c. k. inženjer v Suczovi. Ako ne dopade, vzamem puško nazaj! Izmenjam jih ali pa plačam denar nazaj!

„Columbia=kitara=citra“

igra vsakodaj takoj brez poduka, prinese veselje v vsako družino. Te citre „Columbia“ so 49 × 35 cm velike imajo 41 strun, 5 akordnih skupin in se igra od vsakogar s podloženimi notami. Več kot 100 000 se že rabi. Se dobi edino direktno od moje firme. Cene: komplet s solo in vsem K 11—. Note komad 20 h. Akordne c. tre vsake vrste K 3:50, 4—, 6—, 7—, 8— in naprej. Ni risike! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj.

Pošlje po povzetju c. in k. dv. lif. Hanns Konrad,

razp. hiša glasbenih potrebščin v Brüxu št. 876. (Češko). Glavni cenik z nad 3000 pod-bami dobi vsakdo na zahtevo zastonju in franko.

741

Oskrbnik (Wirtschafter)

oženjen, se sprejme za graščino Turn pri Velenju. Ponudbe s prepisi spričeval naj se pošljejo na vodstvo rudnika v Velenju ali pa v Gradec, Lindweg 33. 780

Štev. 24.

Edina prodaja

Herkules-žepne ure

v lepem obisku z dobro idočim kolesjem, sekundnim kazalcem, se sveti po noči fl 1:50. Ako ne dopade, denar nazaj. — Na zahtevo posljam zastonju in franko pemski ilustr. katalog čez ure in blago iz zlata, srebra, kina-srebra, dele ur, vse vrsti orodij in glazbeno blago.

F. Pamm, Krakova, Zielonag 133. (Galicija.)

Pozor!!!

Za gnojenje polja in travnikov se dobi pri meni Tomaževa žlindra in kajnit kakor kalijeva sol. Naročila se natanko izpolnujejo

Karl Kasper, c. k. zaloga smodnika v Ptaju.

778

Oženjen kravar

katerega žena bi svinjice delo
namestovala se sprejme v graščini
Dornava, pošta Moškajnce. 659

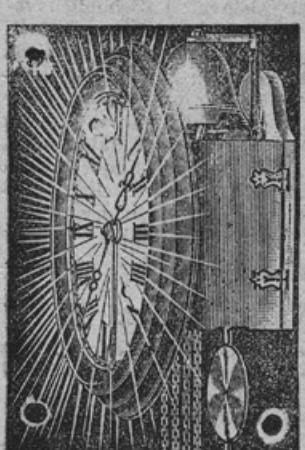
Proda se posestvo,

obstoječe iz lepe velike hiše (Meyerhof) v Ciglencah fara sv. Martin pod Vurmbergom okraj Maribor pri veliki cesti. Večina posestva so njive, veliki sadonosnik in gozd, vse v prav dobrem stanu in se lahko redi 8 glav goveje, živine kakor do 20 svinj.

Več pove lastnik **Vincenz Bezjak.** 785

Viničar 779

se sprejme v graščini Turn pri Velenju; taisti dobi 200 kron letne plače, brezplačno stanovanje s kurjavo ter 1 oral polja in travnika. Ponudbe s spričevali naj se pošljejo na graščino Turn pri Velenju.

Najnovejša budilica (Wecker)

s stolpovim zvonjem z zvonovi K 6—
Prva kvaliteta z masivnim kolesjem, bije ure in $\frac{1}{2}$ ure, zbudí z glasnim stolpovim zvonjem, lepo polirano okroglo leseno okvirje, bela cifernica iz stekla 30 cm. skozi samo K 6— Ista s cifernico, ki sveti ponoči K 7— 3 leta pismene garancije. Kar ne dopade se dobi denar nazaj. Pošle po povzetju

Max Böhnel Dunaj IV., Margaretenstrasse 27.
Zahlevajte moj cenik s 5000 podobami zastonji in franko. 699

Redka prilika!

Proda se vinogradno posestvo blizu Celja, obstoječe iz $1\frac{1}{2}$ orala vinograda; 2 orala gozda; prešnim poslopjem; govednim hlevom, vili ednaki hiši z gostilno in pripravnim kletjo i. t. d. Posestvo leži na jako lepem mestu in ima krasni razgled po celi Savinski dolini. Plačilni pogoji jako ugodni, ker lahko celi posojilnični denar obleži. Natančna pojasnila da **Marija Svetl**, posestnica, Spodnjo 798 Hudinja pri Celju.

Vrli majer 799

za vinogradno posestvo blizu Maribora se sprejme. Zahleva se 6 pomožnih tretnih, pridnih in poštenih oseb. Pogoji jako ugodni. Nastop začetek februarja. Ponudbe naj se pošljejo v Maribor, Weinbaugasse št. 116.

dobro idoča pekarna

v večjem mestu se takoj proda. Kje? pove upravnštvo „Stajerca“

797

Varstvena marka „Anker“ Liniment. Caspici comp.

nadomestilo za

anker-pain-expeller

je znano kot odpeljajoče, izvrstno in bolečine odstranajoče sredstvo pri prehljenju itd. Dobi se v vseh apotekah po 80 h, K 1:40, in K 2—. Pri nakupu tega prljubljenega domačega sredstva naj se pazi na originalne steklenice v škatljah z našo varstveno znamko „Anker“, potem se dobi pristno to sredstvo.

Dr. Richter-jeva apoteka „zlati lev“

v Pragi, Elisabetstr. št. 5 nov.

Razposilja se vsak dan.

Ne kupite nobene ure predno niste čitali moj cenik.

Dobite:

Nikel-Roskopf ure	K 3-	14 kar. zlati prstani	K 4—
Srebrne Roskopf-ure	6-	Ure na pendelj 70 cm.	7-
Z dvojnim manteljnem	8-	Z stolpovim zvon.	10—
S 3 srebrnimi manteljnimi	10-	Z muziko	12—
Plošna jeklene ure	7-	Ure za kuhinj 8 d. gr.	5—
Prava „Omega“	17-	Budilnice, 1 zvon.	2:40
Srebrne pancer-veržice	2—	Z dvojnim zvoncem	3—
14 kar. zlate ure	19-	Z cifernico, ki sveti	3:20
14 kar. zlate veržice	20-	Budilnice s stolpovim zvon. in „S blagwerk“	8—

Poslje po povzetju

Zaloga ur in blaga iz zlata

Max Böhnel, Dunaj IV. Margaretenstrasse 27.

sodnjsko zapriseženi strokovnjak in ocenjevalec.

Zahlevajte cenik s 5000 podobami zastonji in franko. 701

Žagmojster

v vseh strokah in na vsake vrste žag izurjen, zanesljiv in trezen želi svojo dosedajno službo tako ali ob novem letu spremeniti; posebno všeč s stanovanjem in stalnim delom. Naslov pove „Štajerca“ upravnštvo. 801

Najboljše budilnice (Wecker)

registrovane na znamka „Adler-Roskopf-Alarm“ se dobi le pri moji tvrdki

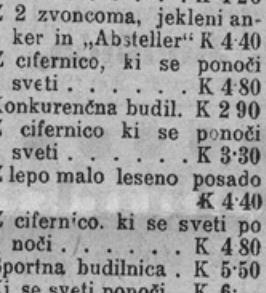

Z 1 zvonom, jekleni anker in „Absteller“ K 3:30 Z cifernico, ki se po noči sveti . . . . . K 4:20 Z 2 zvonom, jekleni anker in „Absteller“ K 4:40 Z cifernico, ki se ponoči sveti . . . . . K 4:80 Konkurenčna budil. K 2:90 Z cifernico ki se ponoči sveti . . . . . K 3:30 Z lepo malo leseno posado K 4:40 Z cifernico, ki se sveti po noči . . . . . K 4:80 Športna budilica . K 5:50 Ki se sveti ponoči. K 6— 3 leta pismeno garancijo! Ako nedopade, denar nazaj!

Pošle po povzetju prve fabriki ur v Brüxu

HANNS KONRAD c. in k. dvor. lff Brüx, št 876.

Zahlevajte moj glavni cenik, ki imat čez 3000 sl. k zastonji in poštne prosto: 693

Reg. vzorec.

Krasna ilusija!

Postavne varstvo.

Najlepši okrasek božičnega drevesca

ki naj ne manjka v nobeni krščanski družini, je mojo zboljšano

briljantno angelsko zvonenje za božične drevesce št. 1

cisto iz kovine z 6 pozlačenimi angelji 30 cm visoko. Garancija za natanko funkcioniranje.

Na najmanjšem kakor na največjemu drevescu se lahko takoj brez priprav priveže;

na mizo postavljeni služi tudi kot namizno zvonenje. Na gorki poči funkcionira tudi brez plamenja sveč.

Z gorkim zrakom, ki ga povzročijo 3 sveči se vrli kolesce, na njemu pritrjeni kleplji vdajajo na 3 zvoncev in srebrno zvonenje prtičje, ki pripravi staro in mlado v pohozno božično voljo. Cena s kartonom in navodilom za komad K 1:50.

8 komadi K 4:25	12 komadi K 15—
4 " 5:50	24 " 29—
6 " 8—	36 " 43:50
9 " 12—	50 " 58—
100 komadov K 112—	100 komadov K 1:50.

Štev. 2. Isto angelsko zvonenje za božične drevesce, posebno fino poniklano z vrtenimi oboki za zvoneve, 3 krasnih svitih srebrnih lametarž, ki dajo pri vžiganju svečak krasni releks, v kartonu z navodilom K 2—.

8 kom. K 5:50	12 kom. K 20:25
4 " 7:25	24 " 39:90
6 " 10:50	36 " 57:50
9 " 15:50	50 " 77:50
100 kom. K 150—	100 kom. K 150—.

Štev. 7223. Portemonet iz enega kosa svitlo rujevga saščasnega, 4 predalov, veliki prostor za plasti, zaprte se na notranje pero, niklasta ključavnica, 9 cm dolgi, 6 cm široki K 1:35.

Štev. 7202. Ceni, dobrski portemonet iz enega kosa gladkega usna s lažami iz govejevega usna, 4 predalov in prostor za biljeti, 8 zapori 9 cm dolgi, 6 cm širok K 1:50.

Boljši portemonet po K 1:85, 2:10, 2:20, 3:10, 3:50, 3:80, 4:20 in višje.

Zahlevajte katalog!

Božična premija

Vsač p. t. kupec, ki napravi v času od 1. septembra do 30. novembra pismeno naročilo začetki, dobi kot božično gratis-premijo 1. „Alarm-Wecker“ štev. 4343 s ciljno, ki sveti po noči in 1. kolobar za 1908.

Izmenjava dovoljena ali denar nazaj, ni rizike!

Razpošilja se po povzetju ali naprejplačilu. Najbolje se naroči na poštni nakažnici. Neobhodno potrebno je, da se v naročilih pismen označi, je li se naroči na povzetju ali po naprejplačilu. Tudi leži v interesu naročitelja, da naroči pred 15. decembrom, ker je pošta po 15. decembrom

z preobložena in ne ekspedira tako hitro kot ponavadi. Naroča se pravočasno pri:

Prva tovarna za ure v Mostu Hanns Konrad c. in k. dvorni lifierant v Mostu (Brüx) štev. 1931 (Češko).

Zahlevajte moj najnovejši glavni cenik z 8000 podobami, ki se vam dospošje tako brezplačno in poštne prosto.

Kmetje pozor!

Novi veliki

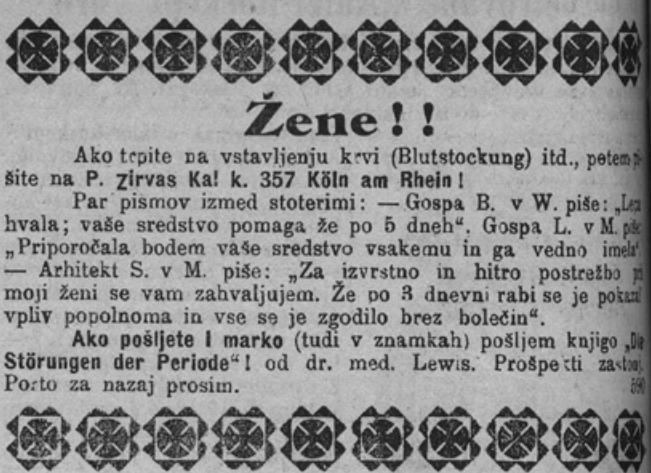
sejmi z žrebetami

(Fohlenmärkte)

— v Ptuju —

25. novembra.

NB. Žrebeta, ki se pripeljejo na te sejme, kakor tudi kobile-matere, so proste mitniške pristojbine in štantnine (Standrecht u. Mautgebühr).

Žene ! !

Ako tepite na vstavljanju krvi (Blutstockung) itd., petem site na P. Žirvas Kal. k. 357 Köln am Rhein!

Par pismov izmed stoterimi: — Gospa B. v W. piše: „La hvala; vaše sredstvo pomaga že po 5 dneh“. Gospa L. v M. piše: „Priporočala budem vaše sredstvo vsakemu in ga vedno imel“ — Arhitekt S. v M. piše: „Za izvršenje in hitro postrežbo mi moji ženi se vam zahvaljujem. Že po 3 dnevnih rabi se je pokazal vpliv popolnoma in vse se je zgodilo brez bolečin“.

Ako pošljete 1 marko (tudi v znamkah) pošljem knjigo „De Störungen der Periode“! od dr. med. Lewis. Prospekti za Porto za nazaj prosim.

Štev. 7223. Portemonet iz enega kosa svitlo rujevga saščasnega, 4 predalov, veliki prostor za plasti, zaprte se na notranje pero, niklasta ključavnica, 9 cm dolgi, 6 cm široki K 1:35.

Štev. 7202. Ceni, dobrski portemonet iz enega kosa gladkega usna s lažami iz govejevega usna, 4 predalov in prostor za biljeti, 8 zapori 9 cm dolgi, 6 cm širok K 1:50.

Boljši portemonet po K 1:85, 2:10, 2:20, 3:10, 3:50, 3:80, 4:20 in višje.

Zahlevajte katalog!

Vsač p. t. kupec, ki napravi v času od 1. septembra do 30. novembra pismeno naročilo začetki, dobi kot božično gratis-premijo 1. „Alarm-Wecker“ štev. 4343 s ciljno, ki sveti po noči in 1. kolobar za 1908.

Iz

matna posojila

Več lepih hrastov
tudi za sodarski posel spobne proda takoj
Johan Minih,
posestnik v Karčevini pri Vurbergu pri katerem se cena izve. 800

Lepa
i pise:
mela".
in diskretno se vse izvrši
Administracija
Börsen Courier"
npešta, Hauptpostfah
590
erto za nazaj se prosi.

doseženo! Svetovni čudež! Nedoseženo!

600 komadov samo gold. 1.95

mo pozl. prec. ank. ura z verigo, natanko idoča, 3 leta ga, 1 moderna židana kravata za gospode, 3 kom. fini robi, tri prstan za gospode z im. biserom, 1 lepa eleg. garnitura za dame, obstoječa iz 1 krasnim kolijejom iz orient. mod. okrasek za dame s pat. zaključkom, 2 eleg. zapesti za dame, 1 par očesnik s pat. kavlj, 1 krasno žepno toaletno, 1 usnjato denarnico, 1 par manšetnih gumb, 3 Doubl-patent zaključek, 1 eleg. album za razglednice, najlepši razsveta, 3 šaljivi predmeti, velika veselost pri mladih in starih, aktičen navod za ljubavnina pisma gospodov in dam, 20 ko predmetov, in še 300 predmetov, potrebnih v hiši. Vse sku-uro, ki je sama toliko vredna, samo gold. 1.95. Pošilja se povzetku ali ako se pošle denar naprej po dunajski razpolni trgovini P. Lust, Krakova 41. — NB. Denar nazaj za stvari, ki ne dopadejo. 804

Kdor hoče

**solidno,
poštano,
po nizki ceni**

kupiti, ta naj pride v našo trgovino

z manufakturnim blagom

in prepričal se bo o realnosti našega podjetja. Zahtevajte pismeno vzorce (muštre) vsega blaga.

F. L. Slawitsch & Heller
velika zaloge platnenega in suknjenega blaga

v Ptaju.

Zahtevajte
zastonj moj veliki cenič mojih najfinješih in natanko idočih ur, srebernine in zlatnine.

Dokaz da

imam res fino in dobro blago, je to da imam odjemalce, iz vseh dežel in glavnih mest.

Za vsako uro se pismeno 3 leta jamči.

Nedopadeno blago se lahko zmenja, ali dam celo vsoto nazaj.

Razpošilja po poštnem povzetku

specialna delavnica za najtežja popravila ur, zlatnine in optik

Th. Fehrenbach

največja fabrička zaloge ur
Maribor 96.

Sprejme se
rudniški kantinér
kaj kavcije in dobrimi referencami. Z gostilnico je združena trafika in kuvarija za rudarje.

Več se izvè pri

rudniškem vodstvu v Vinici pri Ormužu. 788

Ura z verižico samo 2 K.

ležijska eksportna hiša je nakupila velike ur in razpošilja: eno prekrasno, pozlačeno 36 ur stanco idoč anker-uro z lepo verižico samo 2 K. Enem se pismeno tri leta jamči. Po poštnem povzetku razpošilja prusko-šlezijska eksportna hiša

F. Windisch, Krakov, Nr. U|64.

Opomba: Za nengajajoče se denar vrne.

Hiša v Mariboru

na živahnem prostoru z sadnim in zelenjavskim vrtom se proda za 20.000 goldinarjev. Naplačati je treba samo 5000 goldinarjev, drugo se intabulira. — Hiša vrže 1500 goldinarjev najemnine na leto. Več pove »Štajerc.« 796

Razprodaja.

Namenjen je k Božičnim praznikom moj krojaški obrt v Ptiju, cerkvena ulica (Kirchgasse) opustiti, razprodam celo zalogu narejene oblike kakor tudi 2 šivalna stroja v dobrem stanu po znižanih cenah.

Martin Kaisersberger
krojač v Ptiju Kirchgasse.
794

Domača pičača

narejena z „Mostin“ da izvrstno pičača in je najboljše nadomestilo za pristni zadni moč. „Mostin“ je sestavina naravnih substanc in vseled tega neškodljiv ter vpliva ta pičača na človeka oživljajoče in pospešuje prehavo. 300 l. te pičača narejene z „Mostin“ stane 4 šid. 80 kr. „Mostin“ se dobri pri Janezu Posch, špecerijaka trgovina, Maribor, Koreška ulica 20. 440

Wenzel Schramm

izdelovatelj glasbenih instrumentov (Musik-Instrumente), sedanjski zaprisezen zvezdenec v Celju, Grazerstrasse 14.

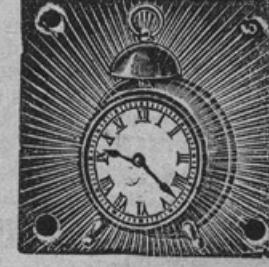
Najboljši in najcenejši nakup vsakovrstnih godbenih instrumentov. Najfinješe italijanske strune (glas obstajoče in čiste na kvinte); Goste za šolerje od 5 K 60 v naprej; Gitare po K 7-10 napr. Citre za koncert od 15 K naprej; Fine izdelane gosle od 15 K naprej; Najfinješe gosle za koncert kakor tudi stare Italijanske instrumente se zmiraj dobijo pri meni. Loke od 1 K 20 napr. škatle za gosle od 5 K naprej. Dunaj-ske harmonike na dvojni glas z 19-

21 tipkami 6 basami od 26 K naprej. Flügelhorne in trompete od 38 K naprej. Prave franceske loke do najfinješega izdelovanja. Strune za citre s zdrgo itd. so zmiraj v zalogi. Postrežba natančna in urenja in se tudi popravljanje vsakovrstnih instrumentov prevzame. 488

Vsekovrstni otročji godb. instrumenti in ustne harmonike

Božična premija!

697 Zastonj!

Čisto zastonj brez vsakega plačila!

dobi vsak čitalj tega lista železniško budilnico, ki sveti, ali pa Roskopf-uro z verižico, ako vpošle ta inzerat in ako je naročil v času od 1. okt. do 1. decembra blaga v vrednosti 40 K. Zahtevajte torej takoj moj nov katalog s 5000 slikami zastonj in poštne prosto glede blaga iz zlata in srebra in ur

MAX BÖHNEL, Dunaj, IV., Margaretenstr. 27.

Tomaževa moka „zvezdna znamka“

najcenejše, že desetletja priznano najbolje fosforsko-kislo gnojilo na travnikih, pašah in poljeh za krmo, zvisa prideke na dvojno in trojno mužino in zboljša kakovost. Tomaževa moka ima glede pomladne setve visoki vpliv, ako se zdaj na grede potres.

— Svarilo pred manjvrednim blagom! —

Fabrika Tomaževih fosfatov z. z. o. j. BERLIN W.

Dobi se v znanih prodajalnah.

795

Priznano najizvrstnejše

mašine za sejanje

novi zboljšani sistem Schubrad „AGRIKOLA“

Jekleni plugi, brane, volcne

Mašine za košnjo

za travo, deteljo, žitje.

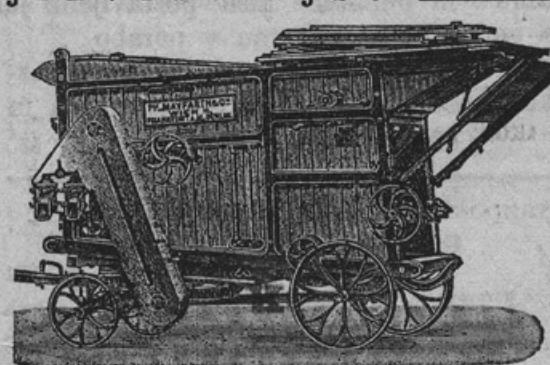
Obračevalci mrve, grablje za žetev. Preše za mrvo in slamo. Preše za vino in sadje. Hidravtične preše. Mlini za grozdje, „rebler“ za grozdje. Mlini za sadje, brizgalne za trte in rastline. Aparati za sušenje sadja in zelenjave.

izdelujejo in predajo v najnovejši, edlikevan konstrukciji

PH. MAYFARTH & Co. fabrike poljedelskih mašin,

Etablirano 1872. Odlikovana z drez 59 zlatimi srebrimi medaljami itd. 1050 delavcev.

Katalogi z slikami zastonj.

Mašine za mlatiti
® patent Rollen-Ringschmielager
za promet na roko, motor ili gepe

„Gopel-Werke“ za živino; mlini za čiščenje žitja, trijerji, rebler za koruze. MAŠINE za REZANJE KRME, (Patent Rolen-Ring-Schlager) gre najbolje. REZ za repo in „šrot“. Aparat za operanje krme, peči s štedilnim kotom, PUMPE za gnojnico, ki se vrtijo in vse druge poljedelske mašine.

DUNAJ 21 Taborstrasse № 71.

Išče se zastopnike in razprodajalce.

696

